

ks. Eugeniusz Ziemann SCJ
dyrektor formacji stałej

MISTERIUM EUCHARYSTII ŹRÓDŁEM MISJI I APOSTOLATU SERCANINA

Termin „eucharystia” (gr. *eucharistéo* – dziękczynienie) odnosi się do trzeciego sakramentu inicjacji chrześcijańskiej – Najświętszego Sakramentu. Ustanowiony przez Jezusa Chrystusa w czasie Ostatniej Wieczerzy (zob. Mt 26,26-29; Mk 14,22-24; Łk 22,19-20; 1 Kor 11,23-25) stanowi obrzęd ofiary sakramentalnej uobecniającej w sposób bezkrwawy krwawą ofiarę Jezusa Chrystusa dokonaną na Kalwarii. Chrystus obecny w Eucharystii pod postaciami chleba i wina sprawia, że ofiara staje się ucztą. Dzięki niej chrześcijanin może spożywać Ciało i Krew Chrystusa, będące pokarmem jego życia duchowego i religijnego. Pokarm eucharystyczny przyjmowany w czasie sprawowania Najświętszej Ofiary jest znakiem zjednoczenia – komunii – człowieka z Jezusem ofiarującym się Ojcu, a także wezwaniem, aby siebie składać w ofierze Bogu na mocy kapłaństwa wspólnego wszystkich ochrzczonych. Eucharystia jako ofiara i uczta jest też symbolem poświęcenia samego siebie braciom, zwłaszcza najbardziej potrzebującym miłości miłosiernej, w wymiarze duchowym i społecznym. Eucharystia zaś jako misterium zbawcze Boga dokonane w Osobie Wcielonego Słowa jest szczytem wiary oraz źródłem życia sakramentalnego Kościoła.

Jedną z istotnych form kultu Eucharystii jest adoracja Jezusa Chrystusa obecnego w sposób realny, rzeczywisty i prawdziwy pod postaciami sakramentalnymi chleba i wina. W postaciach eucharystycznych Zbawiciel przedłużył swoją obecność wśród odkupionego stworzenia; zapewnił też, że pozostanie z nim, aż do skończenia świata, realizując zbawcze dzieło. Adoracja eucharystyczna stanowi szczególną formę uwielbienia Boga i dziękczynienia za ofiarę krzy-

za, w której Wcielone Słowo jest jednocześnie Kapłanem i Ofiarą Nowego Przymierza (por. 1 Kor 11,25; Łk 22,20). Będąc kontynuacją bezkrwawej Ofiary eucharystycznej, jest ona także modlitwą kontemplacyjną w zjednoczeniu z modlitwą Chrystusa oraz Jego eucharystycznym Sercem.

Misterium Eucharystii stanowi fundament życia duchowego zarówno wiernych świeckich, jak i osób konsekrowanych przez Boga w profesji rad ewangelicznych oraz w sakramencie święceń kapłańskich. Ponadto zajmuje wyjątkowe miejsce w duchowości instytutów życia konsekrowanego i stowarzyszeń życia apostołskiego praktykujących nabożeństwo i kult Najświętszego Serca Pana Jezusa. W odniesieniu do misji i apostolatu sercanów jest źródłem oraz istotą ich powołania¹.

Obecny rok formacji stałej w Polskiej Prowincji Księży Sercanów przebiega pod hasłem: „Misterium Eucharystii źródłem misji i apostolatu sercanina”. Tak sformułowany temat czerpie istotne treści z trzeciej części tryptyku o. Leona Jana Dehona pt. *Koronki do Najświętszego Serca Jezusowego*, poświęconej zagadnieniu Eucharystii w duchowości sercanów w kontekście chryzmatu miłości i wynagrodzenia Bogu przez Serce Jezusa grzechów osobistych i całego świata. Warto przypomnieć, iż w roku 2020 przedmiotem naszej refleksji formacyjnej była pierwsza część tryptyku dotycząca misterium Wcielenia jako epifanii miłości Boga objawionej w Sercu Jezusa; w 2021 roku druga część tryptyku ogniskowała uwagę na misterium Męki Zbawiciela, będącego arcydziełem miłości Boga objawionej w Sercu Jezusa. W roku 2022 przedmiotem formacji stałej będzie trzecia część tego dzieła pt. *Eucharystia*.

¹ „Całe nasze życie chrześcijańskie i zakonne znajduje swoje źródło w Eucharystii (por. *Konstytucja dogmatyczna o Kościele*, 11). Sprawowanie pamiętki śmierci i zmartwychwstania Chrystusa jest uprzywilejowanym momentem naszej wiary i powołania księży Najświętszego Serca Jezusowego”, *Reguła Życia Zgromadzenia Księży Najświętszego Serca Jezusowego*, Rzym 2009, s. 71.

W *Dyrektorium duchowym* o. L.J. Dehona czytamy, że sakrament Eucharystii jako celebrowanie Mszy Świętej i adoracja Najświętszego Sakramentu jest fundamentem życia duchowego sercanina, będąc najwznioślejszym darem Serca Jezusa i Jego miłości. Z tego względu Msza Święta winna stanowić każdego dnia główny akt religijny kapłana, łączący ofiarę jego serca z ofiarą Serca Bożego, składaną Bogu przez Niepokalane Serce Maryi, pośrednictwo aniołów i świętych. Biorąc pod uwagę powszechny wymiar Mszy Świętej, kapłan obejmuje w niej wraz ze swoimi intencjami potrzeby całego świata, wiernych żywych i zmarłych. Dlatego jej celebrowanie należy starannie przygotować, a następnie godnie sprawować, poświęcając jej przynajmniej pół godziny. Po zakończeniu Mszy Świętej należy odprawić, trwające minimum kwadrans, dziękczynienie, aby głęboko wnikać w ducha modlitwy i wynagrodzenia, który jest właściwy sercańskiemu powołaniu².

Ojciec Założyciel poleca, aby każdy sercanin odprawił codziennie pół godziny adoracji eucharystycznej ku czci Serca Jezusowego obecnego w Najświętszym Sakramencie, wyłączając z tego czasu błogosławieństwo oraz inne ćwiczenia duchowne. Chrystus obecny w Eucharystii pod postacią chleba jest Barankiem złożonym w całopalnej ofierze, aby odbierać akty miłości i wynagrodzenia, stanowiące istotę życia sercanina. Pewną formą adoracji eucharystycznej są też częste nawiedzenia Najświętszego Sakramentu w ciągu dnia. Chwalebnym zwyczajem w życiu sercańskim jest pobożne nawiedzenie kaplicy przed wyjściem z domu i po powrocie do niego, a także odmawianie liturgii godzin oraz innych modlitw przed eucharystycznym Sercem. Adorację należy traktować jako oficjalne, zaszczytne i odpowiedzialne posłannictwo, które wymaga gorliwości, czystości i wierności³.

² O. Leon Jan Dehon, *Dyrektorium duchowe Księży Najświętszego Serca Jezusowego*, Warszawa 1997, s. 210-214, 308.

³ Tamże, s. 214-217, 308-309.

Świadomość daru Eucharystii traktowanej osobowo, a nie przedmiotowo każe stawiać pytanie: Kim jest Eucharystia? Odpowiedzi na to pytanie udziela o. Dehon w trzeciej części *Koronek*, będącej uwieńczeniem jego refleksji nad odkupieńczo-zbawczą misją Chrystusa zaprezentowaną w misterium Wcielenia (część pierwsza) i Męki (część druga) Jezusa. Temat tegorocznej formacji stałej – *Misterium Eucharystii źródłem misji i apostolatu sercanina* ma na celu uświadomienie konieczności pogłębienia stylu życia eucharystycznego w misji i apostolacie sercanina. Nierzadko rozumienie Eucharystii jest obciążone subiektywnym podejściem do tej rzeczywistości oraz teoretycznymi dywagacjami, które nie uwzględniają egzegezy biblijnej, patrystycznej i dogmatycznej, a także teologii liturgii. Tymczasem kapłan, ewangelizując i duszpasterzując, prowadzi wiernych do spotkania z *sacrum* obecnym w eucharystycznym Sercu Jezusa.

Obchody jubileuszu 75. rocznicy erygowania Polskiej Prowincji Zgromadzenia Księży Sercanów w Polsce są czasem szczególnego dziękczynienia Bożemu Sercu za powierzoną nam misję w Kościele polskim i powszechnym. Szybki rozwój prowincji od momentu jej erygowania ograniczała sytuacja społeczno-polityczna Polski po drugiej wojnie światowej, a także problemy ekonomiczne zubożonego społeczeństwa. Mimo to powstawały nowe placówki duszpasterskie szerzące nabożeństwo do Najświętszego Serca Jezusowego w każdej formie prowadzonego apostolatu. Lata osiemdziesiąte XX wieku i napływ licznych powołań zakonnych otworzyły przed prowincją nowe perspektywy działalności apostolskiej również na misjach *ad gentes*. Obecny brak powołań weryfikuje możliwość podejmowania nowych zaangażowań i rozwój już istniejących. Prosząc Boże Serce o Jego błogosławieństwo na kolejne lata działalności ewangelizacyjnej w duchu ofiary, miłości i wynagrodzenia, wpatrujemy się w to eucharystyczne Serce, będące źródłem misji oraz apostolatu dla każdego sercanina.

TERMINY REKOLEKCJI I SPOTKAŃ FORMACYJNYCH W 2022 ROKU

Rekolekcje

Stopnica	25-30.04. 2022 r.	– o. Grzegorz Filipiak OFMcap
Stadniki	22-27.08.2022 r.	– o. Piotr Andrukiewicz CSsR
Kluczbork	03-08.10.2022 r.	– o. Marcin Kania OFMcap
Zakopane	10-15.10.2022 r.	– o. Grzegorz Filipiak OFMcap
Zakopane	17-22.10.2022 r.	– o. Grzegorz Filipiak OFMcap
Kluczbork	14-19.11.2022 r.	– ks. Zygmunt Tokarz MS

Spotkania formacyjne

Zakopane	19-22.04.2022 r.	– formacja dla młodszych księży
Warszawa	07.05.2022 r.	– o. Kazimierz Fryzeł CSsR
Stopnica	10.09.2022 r.	– o. Kazimierz Fryzeł CSsR
Kraków	08.10.2022 r.	– Pielgrzymka do Matki Bożej Płaszowskiej